
Spis treści

Wstęp	7
Dezodoryzacja a historia percepcji	7
Niepewność i niepokój dyskursu naukowego	10

Część pierwsza

Rewolucja w percepcji, czyli zapach podejrzany

1. Powietrze a groźba zgnilizny	17
Strasliwa kipiela	17
Zapachy gnicia	23
2. Bieguna ostrożności węchowej	31
Ziemia a archeologia miazmatu	31
Bagna nieczystości	37
3. Wyziewy społeczne	49
Zapach ciał	49
Miara pożądania i wstępu	59
Ścieki i wonie chorego miasta	66
4. Nowa miara nieznośności	77
Obniżenie progów tolerancji	77

Odwieczne alibi lecznicze	83
Krytyka piżma	90
Dyskwalifikacja rośliny aromatycznej	94
5. Nowa kalkulacja przyjemności węchowej	97
Rozkosze wody różanej	97
Zapach Narcyza	106

Część druga

Oczyścić przestrzeń publiczną

6. Strategie dezodoryzacji	119
Brukowanie. Drenowanie. Wietrzenie	119
Rozgęszczanie. Odkażanie	133
Laboratoria nowych strategii	138
7. Zapachy a fizjologia porządku społecznego	145
Krótki złoty wiek osmologii i następstwa rewolucji lavoisierowskiej	145
Utylitaryzm a zapachy przestrzeni publicznej	148
Rewolucja chlorowa i kontrola przepływu powietrza	158
8. Polityka a dokuczliwość przemysłu	167
Powstanie kodeksu i prymat doznań węchowych	167
Nauka tolerancji	170

Część trzecia

Zapachy, symbole i wyobrażenia społeczne

Cabanis i zmysł pokrewieństw	179
9. Smród biedaka	183
Sekrecje nędzy	183
Klatka i nora	195
Czyszczenie nędzarza	202
10. „Oddech domu”	207

Strach przed uduszeniem i zapach dziedziczny	207
Wymagania higienistów i nowa wrażliwość	210
Zachowania i normy	217
11. Zapachy intymności	225
„Nieustępliwa czystość”	225
Węch a nowe wyobrażenia elegancji	232
Uczona kalkulacja komunikatów ciała	238
Zmienny rytm historii perfum	249
12. Upojenie i flakon	255
Wdychanie czasu	255
Trybularz alkowy	260
Nowa miara rytmów pożądania	263
13. „Spotniałe śmiechy”	269
Trudna wojna z ekskrementem	269
Dwie koncepcje powietrza	273
Walory brudu	276
Rozpusta nosa	278

Finale
„Odór Paryża”

...	283
Upadek mitologii przedpasteurowskich	284
Obieg zamknięty czy potok	285
Zastój czy rozproszenie	287
Epilog	289
Konkluzja	291